

שו"ת בדיני צום גדליה [-נדחה]

בג' תשרי צמים "צום תענית גדליה" שהריגת גדליה בן אחיקם סובב חורבן בית המקדש. והשנה שראש השנה חל ביום ה' ויום ו', צמים ביום א', ד' תשרי. (שו"ע סי' תר"ב ס"א).

התכונות לצום - מצוי בצום גדליה שהרבה אנשים התעייפו מהתפילות בר"ה שבקושי שתו מספיק, [וחסר לגוף נוזלים] ולכן צריך להתכונן לצום גדליה כראוי.

חולים שע"י שיצומו בצום גדליה לא יכולו לצום בצום יום כיפור - לא יצומו, בצום גדליה. (שו"ת הלכות קטנות ח"א סי' רצ, וכן הסכמת הפוסקים).

החייבים והפטורים מהצום בתענית גדליה נדחה

שאלה: מי חייב בצום.

תשובה: אנשים ונשים חייבים בצום, אך חולים אף שאין בהם סכנה, [כגון דלקת או חום מ38 מעלות] פטורים מהצום.

נשים מעוברות [אף לפני ארבעים יום ואף אם מרגישות טוב] או מניקות או יולדת ומפלת עד ל' יום, אינם צמות.

קטנים עד גיל בר מצוה אינם חייבים לצום. [כיון שאין מחנכים לאבילות, וגם לא יצומו כדי שיהיה בכוחם להתחנך לצום ביו"כ, ולא יחלשו מצום גדליה].

חולי דיכאון ואף במצב קל, או אנשים שנמצאים בהתקף חרדה בגלל המלחמה והאזקעות יכולים לשתות ולאכול כרגיל. לפי העניין.

שאלה: איזה כאב ראש פוטר מהצום בצום גדליה נדחה.

תשובה: בצום דחוי אף אדם שיש לו מיחושים או כאבי ראש או שיש לו כאבים ולא יכול לתפקד, ועדיין לא נפל למשכב, פטור מהצום. (עי' מ"מ פ"ה מתענית ה"י שבמקום חולי לא החמירו רבנו, כדין מעוברות שהם בדרגה של מקצת חולי ואעפ"כ פטורות, ובביה"ל סי' תקנ"ט ס"א כתב "וכן בחולי קצת ומעוברת שיש מיחוש קצת מותרים לאכול [חידושי רע"א בשם תשובת שבו"ק]. ועי' בערוך השולחן סי' תרנ"ס"א, וכע"ז שמעתי מהגר"ע פ' לגבי צום דחוי), ולכן כל שיש לו מיחוש בראש וקשה לו לתפקד וללמוד פטור מהצום. (עי' שד"ח בין המצרים פאת השדה א' יג').

כאבי שיניים או כאבי בטן חזקים פטורים מהצום.

שאלה: האם בעלי ברית ופדיון הבן חייבים בצום גדליה נדחה.

תשובה: בעלי ברית הסנדק המוהל ואבי הבן, אבי הבן בפדיון הבן, והכהן הפודה [ופדיון הבן חל בזמנו שנולד בג' אלול, ועושים הפדיון הבן ביום או שנדחה משבת ליום], פטורים מהתענית לאחר תפילת מנחה גדולה. (מטה אפרים סי' תר"ב סק"ד, ועי' משנ"ב סי' תקנ"ט סקל"ז, ובשעה"צ סי' תרפ"ו, ובחזו"ע ד' תעניות עמ' מו).

הכל נכתב באופן כללי, לשאלות בהלכות חולים בצום גדליה, ניתן לפנות באימייל: a921434567@gmail.com או בפאלפון, 058-3233587